

სასწავლო პროგრამა

ისტორია

XI კლასი

სასწავლო საგნის დასახელება	ისგორია
მასწავლებლის სახელი, გვარი	თამარ ფესტენიძე; ნანა სულაბერიძე
ტელეფონის ნომერი	579114222 ; 577339682
ელ-ფოსტა	tamunapestvenidze@gmail.com , nanasulaberidze3@gmail.com
სწავლების კლასი	XI კლასი
სასწავლო საგნის ხანგრძლივობა	ერთი სასწავლო წელი
სასწავლო საგნის საათების რაოდენობა	კვირაში 3-1 საათი;
გრიფინიჭებული სახელმძღვანელო	ისგორია - n. asaTiani, n.kiRuraZe g.sanikiZe, გორდეზიანი, გაჩეჩილაძე, I. fircxalava, გამომცემლობა "ბაკურ სულაკაური"
დამხმარე სახელმძღვანელო	
სასწავლო საგნის სტატუსი	ძირითადი, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული სავალდებულო საგანი
სასწავლო საგნის ზოგადი აღწერა	საქართველოსა და მსოფლიო ისგორიის ცოდნა არის მოსწავლის პაგრიოგად და პოლიტიკურად განათლებულ მოქალაქედ ჩამოყალიბების წინაპირობა. მოსწავლეს ჰქონდეს ისგორიული ამროვნება: მას უნდა შეეძლოს ისგორიული ეპოქის აღქმა (ისგორიულ ეპოქის აღწერისას მოვლენების დანახვა იმ პერიოდში მცხოვრები ადამიანების თვალთ; წარსულში მომხდარი მოვლენების შეფასება არა მხოლოდ დღევანდელი გადასახედიდან, არამედ იმ ეპოქის

	<p>ფასეულობებისა და შეხედულებების გათვალისწინებით);¹ ისტორიულ მოვლენებს შორის რთულ მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების დადგენა და ანალიზი; ისტორიული მოვლენის მიზეზებისა და შედეგების განსხვავებული შეფასებების შედარება და ანალიზი; კანონზომიერებების შესახებ საკუთარი მოსაზრების დასაბუთება; დამოუკიდებელი ისტორიული კვლევა</p>
<p>საგნის ორგანიზაცია</p>	<p>ინდივიდუალური, წყვილებში მუშაობა, ჯგუფური მუშაობა</p>
<p>სასწავლო საგნის ამოცანები:</p>	<p>საქართველოსა და მსოფლიო ისტორიის ცოდნა არის მოსწავლის პატივითად და პოლიტიკურად განათლებულ მოქალაქედ ჩამოყალიბების წინაპირობა. ისტორიის სწავლებამ მოსწავლეს უნდა დაანახოს რომ ისტორია არის უწყვეტი პროცესი, რომ თანამედროვე საზოგადოებისათვის უმნიშვნელოვანეს პოლიტიკური, სოციალური და მორალური პრობლემები მეტწილად განპირობებულია საუკუნეებისა და ათასწლეულების განმავლობაში მომხდარი ცვლილებებით. ისტორიის სწავლებამ მოსწავლეს ასევე უნდა განუვითაროს პრობლემის გადაჭრის უნარი.</p> <p>ამ ამოცანების შესრულება მოითხოვს, რომ მოსწავლეს ჰქონდეს ისტორიული აზროვნება: მას უნდა შეეძლოს ისტორიული ეპოქის აღქმა (ისტორიული ეპოქის აღწერისას მოვლენების დანახვა იმ პერიოდში მცხოვრები ადამიანების თვალთ; წარსულში მომხდარი მოვლენების შეფასება არა მხოლოდ დღევანდელ გადასახედიდან, არამედ იმ ეპოქის ფასეულობებისა და შეხედულებების გათვალისწინებით);² ისტორიულ მოვლენებს შორის რთული მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების დადგენა და ანალიზი; ისტორიული მოვლენის მიზეზებისა და შედეგების განსხვავებული შეფასებების შედარება და ანალიზი;³ კანონზომიერებების შესახებ საკუთარი მოსაზრების დასაბუთება;⁴ დამოუკიდებელი ისტორიული კვლევა (ისტორიული კვლევა-ძიების მიზნის განსაზღვრა და დაგეგმვა; წერილობითი, ვიზუალური, ლიტერატურული წყაროების მოძიება ისტორიული დოკუმენტის ანალიზი; ისტორიკოსთა განსხვავებული შეხედულებების შედარება; ჩაგარებულ კვლევის საფუძველზე ისტორიული თემის დაწერა).</p>
<p>სასწავლო საგნის მიზანი</p>	<ul style="list-style-type: none"> . მოსწავლე შეძლებს მსოფლიო ისტორიულ პროცესებში ეკონომიკური ფაქტორის მნიშვნელობაზე მსჯელობას. . მოსწავლე შეძლებს რესურსებისა და ეკონომიკის ურთიერთგავლენის ანალიზს. . მოსწავლე შეძლებს სახელმწიფოს რაობისა და მნიშვნელობის ანალიზს. . მოსწავლე შეძლებს მმართველობითი სტრუქტურების ჩამოყალიბებისა და დროში ცვალებადობის ანალიზს.

1
2
3
4

	<p>. მოსწავლე შეძლებს საქართველოსა და მსოფლიოში სამინაო და საგარეო პოლიტიკის საკვანძო საკითხების კვლევას.</p> <p>. მოსწავლე შეძლებს სოციალური სტრუქტურების ურთიერთმიმართებების კვლევას.</p> <p>მოსწავლე შეძლებს ამა თუ იმ ქვეყნის მაგერიალურ და სულიერ კულტურაზე რელიგიის გავლენის ანალიზს.</p> <p>. მოსწავლე შეძლებს სხვადასხვა კულტურების ურთიერთგავლენის საკითხების კვლევას.</p>
<p>სასწავლო საგნის სტანდარტი: მიმართულებები და შედეგები</p>	<p>მიმართულება: გარემო და ეკონომიკა</p> <p>ისგ.XI.1. მოსწავლეს შეუძლია მსოფლიო ისტორიულ პროცესებში ეკონომიკური ფაქტორის მნიშვნელობაზე მსჯელობა.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ირჩევს ეკონომიკური ურთიერთობების ორ ფორმას და აღარებს მათ ერთმანეთს (მაგ., სახელოსნო შუა საუკუნეებში და მანუფაქტურა XVIII საუკუნეში); • ირჩევს ეკონომიკური ურთიერთობების ერთ-ერთ ფორმას და აღარებს საქართველოსა და სხვ რომელიმე ქვეყანაში მის ჩამოყალიბებასა და განვითარებას (მაგ.: ფეოდალური მეურნეობა საქართველოს და დასავლეთ ევროპაში); • მსჯელობს, თუ რა გავლენას ახდენს გეოგრაფიული გარემო, მოსახლეობის რაოდენობა და სიმჭიდროვე ამა თუ იმ სახელმწიფოსა და ხალხის ეკონომიკურ განვითარებაზე; • ირჩევს სხვადასხვა ეპოქაში მომხდარ ორ მიგრაციულ პროცესს და აღარებს მათ მიზეზებსა და შედეგებს; • წერს თემას, რომელშიც მსჯელობს რომელიმე კონფლიქტის (ომის) ეკონომიკურ წინაპირობებსა და შედეგებზე; • ირჩევს ორ იმპერიას და ერთმანეთს აღარებს მათ ეკონომიკურ პოლიტიკას პერიფერიებსა და კოლონიებში (მაგ., ინგლისისა და ესპანეთის პოლიტიკა მათ კოლონიებში); • იცნობს ამა თუ იმ ეპოქის ეკონომიკურ თეორიას და გამოთქვამს მოსაზრებას, მოახდინა თუ არ გავლენა მან ამა თუ იმ ქვეყნის (რეგიონის) ეკონომიკურ განვითარებაზე. <p>ისგ.XI.2. მოსწავლეს შეუძლია რესურსებისა და ეკონომიკის ურთიერთგავლენის ანალიზი.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მსჯელობს, თუ რა გავლენას ახდენს ბუნებრივი და ანთროპოგენული ცვლილებები ეკონომიკურ განვითარებაზე (მაგ.: ვამყინვარება, საირიგაციო ფაქტორის მნიშვნელობა ძველ აღმოსავლურ ცივილიზაციებში...);

	<ul style="list-style-type: none"> • ირჩევს ერთ-ერთ ეპოქას და მსჯელობს ტექნოლოგიური ცვლილებებისა და ეკონომიკის განვითარების ურთიერთმეგავლენაზე; • ირჩევს ერთ-ერთ სახელმწიფოს და მსჯელობს, თუ რა გავლენას ახდენს ამ ქვეყნის ეკონომიკურ პრიორიტეტებზე ის ნელლეული, რომელიც მის ტერიტორიაზე მოიპოვება. <p>მიმართულება: სახელმწიფო მმართველობა და პოლიტიკა</p> <p>ისგ.XI.3. მოსწავლეს შეუძლია სახელმწიფოს რაობისა და მნიშვნელობის ანალიზი.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მსჯელობს სახელმწიფოს მახასიათებლების შესახებ; • გიპოლოგიურად აჯგუფებს სხვადასხვა ეპოქის სახელმწიფოებს, აღარებს მათ ერთმანეთს; • აღარებს სახელმწიფოს სოციალური ორგანიზაციის სხვა ფორმებს; მსჯელობს მის დადებით და უარყოფით მხარეებზე. <p>ისგ.XI.4. მოსწავლეს შეუძლია მმართველობითი სტრუქტურების ჩამოყალიბებისა და დროში ცვალებადობის ანალიზი.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მსჯელობს თუ რა იწვევს სახელმწიფო მმართველობით სტრუქტურებში ცვლილებების აუცილებლობას; • გამოთქვამს საკუთარ მოსაზრებას, თუ რაგომ იყო მმართველობის ესა თუ ის ფორმა დამახასიათებელი ამა თუ იმ ეპოქისთვის; • აღარებს საქართველოში სხვადასხვა პერიოდში არსებულ მმართველობით სტრუქტურებს სხვადასხვა ქვეყანაში თანადროულ მმართველობით სტრუქტურებთან; • ირჩევს ორ რევილუციას და აღარებს მათ გამომწვევ მიზეზებს. <p>ისგ. XI.5. მოსწავლეს შეუძლია საქართველოსა და მსოფლიოში საშინაო და საგარეო პოლიტიკის საკვანძო საკითხების კვლევა.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ირჩევს ერთ-ერთ სახელმწიფოს და აჯგუფებს რომელიმე ეპოქაში მისი გაერთიანების ან დაშლის განმაპირობებელ საგარეო და საშინაო ფაქტორებს; • ირჩევს ერთ-ერთ ეპოქას და აღარებს სხვადასხვა სახელმწიფოს ინტერესებს საქართველოს მიმართ.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • წერს თემას მსოფლიოში განვითარებული უმნიშვნელოვანესი ისტორიული მოვლენის შესახებ რომელმაც ასევე გავლენა მოახდინა ქართული სახელმწიფოს (სახელმწიფოების) შემდგომ განვითარებაზე; • თანაკლასელების ჯგუფთან ერთად ირჩევს პოლიტიკურ მოღვაწეს და მსჯელობს მის მიერ არჩეულ საგარეო თუ საშინაო პოლიტიკური კურსის შედეგებზე (მაგ., <i>ერეკლე II-ის მიერ გეორგიევსკის გრაქტატი დადება</i>); • ირჩევს რომელიმე კონკრეტულ ეპოქას, გამოყოფს იმ პერიოდის მსოფლიო სახელმწიფო (სახელმწიფოების) ინტერესებს. განსაზღვრავს ქართული სახელმწიფოს (სახელმწიფოების) ადგილსა და როლს ამ კონკრეტულ ეპოქასთან მიმართებით. <p>მიმართულება: ადამიანი და სამოგადოება</p> <p>ისგ.XI.6. მოსწავლეს შეუძლია სოციალური სტრუქტურების ურთიერთმიმართების კვლევა.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გამოთქვამს საკუთარ მოსაზრებას პიროვნების ქონებრივ და სოციალურ მდგომარეობას შორის ურთიერთმიმართების შესახებ; • აღარებს ერთი და იმავე ეპოქის ორი ან სამი ქვეყნის სოციალურ სტრუქტურებს და მიუთითებს მათ შორის განსხვავებებსა და მსგავსებებზე; • აჯგუფებს სხვადასხვა სამოგადოებაში განსხვავებული სოციალური ფენების წარმომადგენლებს და მსჯელობს მათ უფლებებსა და მოვალეობებზე; • აღარებს მიწათმოქმედი და მესაქონლე ხალხის ან მთისა და ბარის სოციალურ სტრუქტურებს და პოულობს მათ შორის მსგავსებებსა და განსხვავებებს. <p>მიმართულება: რელიგია და კულტურა</p> <p>ისგ.XI.7. მოსწავლეს შეუძლია ამა თუ იმ ქვეყნის მაგერიალურ და სულიერ კულტურაზე რელიგიის გავლენის ანალიზი.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • აღარებს საქართველოსა და სხვა ქვეყნების წინაქრისტიანულ რელიგიურ წარმოდგენებს და მათ გავლენას ხელოვნებასა და ყოფაზე; • მსჯელობს ძირითად მონოთეისტურ რელიგიებს შორის არსებული მსგავსებებისა და განსხვავებების შესახებ; • იცნობს მსოფლიო მონოთეისტური რელიგიების წიაღში არსებულ ლოგომატურ განსხვავებებს;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> ● საკლასო დისკუსიისას მსჯელობს, თუ რა გავლენა მოახდინა ქრისტიანობამ ქართველი ხალხის ხელოვნებასა და ყოფაზე; ავლებს პარალელებს სხვა რომელიმე ქრისტიანულ ქვეყანასთან; ● მსჯელობს, თუ როგორ იცვლებოდა ურთიერთდამოკიდებულება საერო და სასულიერო ხელისუფლებას შორის სხვადასხვა ეპოქასა თუ ქვეყანაში და რა გავლენას ახდენდა ეს ცვლილებები ქვეყნის კულტურულ განვითარებაზე. <p>ისგ.XI.8. მოსწავლეს შეუძლია სხვადასხვა კულტურების ურთიერთმეგავლენის საკითხების კვლევა.</p> <p>შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● მსჯელობს და ასახელებს ისტორიულ მაგალითებს, როცა ამა თუ იმ ხალხის კულტურამ პოზიტიური ან ნეგატიური გავლენა მოახდინა სხვა ქვეყნის ისტორიულ-კულტურულ სინამდვილეზე (მაგ.: არაბები და ესპანეთი, მონღოლები და რუსეთი); ● ინდივიდუალური ან ჯგუფური მუშაობისას ასახელებს ქართული ხელოვნების იმ ძეგლებს (მაგ. ლიგერაგურა, სახვითი ხელოვნება), რომლებზეც სხვა კულტურამ მოახდინა გავლენა; ასაბუთებს თავის არჩევანს; ● ირჩევს ქართულ საკულტო თუ საერო დანიშნულების ძეგლებს და ავლებს პარალელებს ანალოგიურ დანიშნულების მქონე სხვა ქვეყნების ძეგლების არჩევნებთან; ● ახდენს სხვადასხვა ეპოქის ურბანული ცენტრების ერთმანეთთან შედარებას (მაგ., რომაული ხანის ქალაქი და შუა საუკუნეების ქალაქი); ● აღარებს შუა საუკუნეების საქართველოს ერთ-ერთ ქალაქს რომელიმე აღმოსავლურ ან ევროპულ ქალაქს და მსჯელობს მის არჩევნებთან და ყოფაზე სხვადასხვა კულტურების გავლენაზე; ● საკლასო დისკუსიისას მსჯელობს ევროპული და აღმოსავლური კულტურების ურთიერთმიმართებაზე და თითოეულის გავლენაზე ქართველი ხალხის ხელოვნებასა და ყოფაზე.
<p>სასწავლო საგნის მეთოდები:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ გონებრივი იერიში ✓ ვიცი, გავიგე, მინდა ვიცოდე ✓ ღებავი ✓ დისკუსია
<p>სასკოლო მენეჯმენტის ხერხები</p>	<p>სასწავლო კურსში გამოყენებული იქნება შემდეგი ორგანიზაციული ხერხები:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ჯგუფები,

<p>მეცადინეობის ფორმები</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ინდივიდუალური, ✓ წყვილები ✓ ტრიალები, ✓ მთელი კლასი.
<p>სასწავლო საგნის შეფასება</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ გონებრივი იერიში ✓ პრეზენტაცია ✓ როლური თამაშები; ✓ პრაქტიკული სავარჯიშოები
<p>შეფასების ფორმები</p>	<p>განმავითარებელი და განმსაზღვრელი შეფასება</p> <p>განმავითარებელი შეფასება წარმოადგენს რჩევებს ან რეკომენდაციებს წერილობითი ან ზეპირი სახით.</p> <p>განმსაზღვრელი შეფასება წარმოადგენს მოსწავლის აკადემიური მოსწრების დონის განსაზღვრას, სხვადასხვა რუბრიკების გამოყენებით. განმსაზღვრელ შეფასებაში იწერება ქულა.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● განმსაზღვრელი შეფასება (სხვადასხვა რუბრიკის გამოყენებით) ● თვითშეფასება ● ურთიერთშეფასება ● სიგყვიერი კომენტარი
<p>რესურსები internetresursi</p>	<p>მსოფლიოს ფიზიკური რუკა და პოლიტიკური რუკები, saqarTveloXI-XIIsaukuneSi, saqarTvelo XVIII saukunis II naxevarSi , კომპიუტერი, www.wikipedia.org, www.istoria.ge.www.google.ge</p>